

﴿يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَءَامِنُوا﴾

“Ey halkım! Allah’ın davetçisine uyun!”

(Ahkaf, 46/31)

Cennetin
Anahtarı

Özgün Adı:
Cennetin Anahtarı

Müellif:
Alihan Musayev

Arapçadan Çeviren:
Mezahir Kerim

Baskı: Step Ajans, İstanbul
M. 2023 / H. 1444

Her Hakkı Saklıdır

Alihan Musayev

Cennetin Anahtarı

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

«بَدَأَ الْإِسْلَامُ غَرِيبًا، وَسَيَعُودُ كَمَا بَدَأَ؛ فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ.»

زَوَاهِدُ مُسْلِمٍ، فِي رِوَايَةِ التِّرْمِذِيِّ:

«فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ؛ الَّذِينَ يُصْلِحُونَ مَا أَفْسَدَ النَّاسُ مِنْ بَعْدِي مِنْ سُنتِي.»

* * *

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmaktadır: “İslam garib olarak başladı. Başladığı hale geri dönecektir. O halde müjdeler olsun Gura-ba’ya/gariplere!” [Müslim, Kitâbu’l-İmân]

Tirmizî rivayetinde şöyle geçmektedir: “Guraba’ya/gariplere müjdeler olsun! Onlar benden sonra sünnetimden insanların bozdukları şeyleri düzeltenlerdir.” [Tirmizî, İmân]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla!

Mukaddime

Hamd Allah'adır; sadece O'na hamdeder, yalnız O'ndan yardım dileriz. Nefislerimizin şerlerinden ve amellerimizin kötülüklerinden O'na sığınırız. Allah'ın hidayet verdiğini hiç kimse saptıramaz; saptırdığını da hiç kimse hidayete erdiremez. Allah'tan başkasının ibadet edilmeye layık olmadığına şehadet ederiz. O tektir, ortağı yoktur. Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem*'in O'nun kulu ve rasûlü olduğuna da şehadet ederiz.

Şüphe yok ki sözün en hayırlısı Allah'ın Kitabı, yolların en doğrusu Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem*'in

yoludur. Amellerin en şerlisi, dinde sonradan ortaya çıkarılan şeylerdir. Din adına uydurulan her şey bid'attır, her bid'at sapıklıktır; her sapıklık da Cehenneme götürür.

Şüphesiz bir Müslümanın hayatında özen gösterdiği amellerin en faziletli ve vaktini harcadığı amellerin en faydalı olanı, temiz ve mukaddes Rabbini anması ve O'na sürekli dua etmesidir. Zira bu, bir insanın zamanı geçireceği ve canını feda edeceği amellerin en hayırlısıdır. Bilâkis bu; kulun saadetinin, rahatının, mutmanın olmasının ve kurtuluşa ermesinin en büyük sebebidir. Bu amel kulun dünyada ve ahirette elde edeceği her hayrın anahtarıdır.⁽¹⁾

---

(1) Abdurrezzak el-Abbad, *Kitap ve Sünnet Işığında Zikir ve Dua*, s. 5.

Allah bu anahtarı kuluna verirse ona hayır kapısını açmış olur. Aksi olur da bu anahtarı elinden alırsa, hayır kapısı ona kapalı kalır.⁽²⁾

Bu kitabın konusu çok önemli, metni ise muhtasardır. Çünkü bu kitapta affedilmek, bağışlanmak ve Allah'ın rahmetine kavuşmak için Kur'an ve hadislerden seçme dualar yer almaktadır.

Allah'ın izniyle bu dualar, müminin cennete girişinin anahtarı olacaktır.

Sahih bir hadîs-i şerifte Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem*'in şöyle buyurduğu rivayet edilir:

“Allah'ın rahmeti olmadıkça, ne sizi ne de beni kendi ameli cen-

---

(2) İbn Kayyım el-Cevziyye, *Faydalar*, s. 127.

nete götüremez ve cehennemden de koruyamaz!”⁽³⁾

Ebû Hureyre *radiyallahu anh*'dan gelen başka bir rivayete göre Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: *“Sizlerden hiç kimse kendi ameli sayesinde cehennem azabından kurtulamaz!”* Ashâb-ı kirâm hayretle, “Siz de mi ey Allah'ın Rasûlü?” diye sordular. Bunun üzerine Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: *“Evet ben de! Allah'ın, merhametiyle beni Cehennemden koruması müstesna!”⁽⁴⁾*

Bu iki hadîs-i şeriften, cenneti kazanmanın ve cehennemden kurtulmanın yolunun ancak Allah'ın

---

(3) *Sahîh-i-Müslim*, 2817.

(4) *Sahîh-i-Buhârî*, 6463; *Sahîh-i-Müslim*, 2816.

rahmeti ve lütfuyla mümkün olduğu anlaşılmaktadır. Bu rahmet de ancak iman etmek ve sâlih ameller yapmakla elde edilebilir.

İbn Hacer *rahimehullah* diyor ki: “Kişinin, kurtuluşa ermek ve yüksek derecelere ulaşmak için ameline güvenmemesi gerekiyor. Çünkü o, yalnız Allah’ın muvaffakiyet vermesi sayesinde sâlih ameller işleyebilir, yalnız O’nun koruması sayesinde günahları terk edebilir. Bütün bunlar Allah’ın lütuf ve merhameti sayesinde.”⁽⁵⁾

Güzel isimleri ve yüce sıfatları ile Allah *azze ve celle*’den bu işimizi mübarek kılmasını ve rızasını kazanmak için yapılan amellerden eylemesini

---

(5) İbn Hacer el-Askalânî, *Fethu’l-Bârî* 11/297.

dileriz. Yine Allah'tan, bunun sayesinde bizlere mükâfat ve sevap vermesini, bu kitabı okuyup amel edenlere ve ayrıca bunun neşri için çaba gösteren herkese fayda vermesini niyaz ederiz. Bu lütuf Allah'tandır. Allah, buna hakkıyla gücü yetendir.

İnsanı hayırlara muvaffak kılan ve onu doğru yola ileten, Allah'tır. Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Allah'ın salât ve selamı Peygamberimiz Muhammed'e, onun ailesine ve ashabına olsun!

Alihan Musayev

03.03.2022

HEDEFİMİZ

Sevgili okuyucu, bil ki bu kitabı derlemedeki amacımız, affedilmen, bağışlanman, Allah'ın rahmetine kavuşman ve O'na tevbe etmen için Kur'an ve hadîslerden seçip tasnif ettiğimiz duaları sana hatırlatmaktır.

Yine bu işi yapmadaki gayemiz, sizin o dualara kavuşmanızı kolaylaştırmak ve böylece hem bizim hem de sizin için pek çok hayır ve sevap kazanmaya vesile olmaktır.

Allah'ın rahmetini kazanmanın birçok yolu vardır.

Mesela; Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bu hususta şöyle buyurmuştur:

“Siz yeryüzündekilere merhamet edin ki gökteki (Allah) de size merhamet etsin.”⁽⁶⁾

Yahut Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in başka bir ifadesiyle:

“Merhamet etmeyen kimseye merhamet edilmez.”⁽⁷⁾

Şunu da belirtmek gerekir ki Allah'ın rahmetine ulaştıran amellerin en muhteşemi duadır.

İbn Ebî'l-İzz el-Hanefî *rahimehullah* şöyle demiştir:

“Kulu Allah'a dua etmeye yönlendiren, kesinlikle onun pak ve mukaddes Rabbidir. Bu hayır tam ola-

---

(6) *Sünen Ebû Davud*, 4941; *Sünen-i Tirmizî*, 1/350; *Müsned-i İmam Ahmed b. Hanbel*, 2/160; *Silsiletü'l-Ehâdîsi's-Sahîha*, 925.

(7) *Sahîh-i Buhârî*, 6013; *Sahîh-i Müslim*, 6170.

rak Allah'tandır. Ömer bin Hattab *radiyallahu anh*'ın dediği gibi: 'Hiç şüphesiz benim, duanın nasıl kabul edileceği hususunda bir kaygım yoktur. Bilakis dua etmeye muvaffak olup olmayacağımdan endişe ediyorum. Dua etmeye muvaffak olursam, şüphesiz sonuçlarını görmede de başarılı olurum.'

Ayrıca ünlü âlimlerden Mutarrif b. Abdullah b. eş-Şihhir *rahimehullah* şöyle demiştir:

'Bu konuyu inceledim ve onun başlamasının da tamamlanmasının da Allah'ın iradesine bağlı olduğunu ve bu işlerde başarılı olmanın tek yolunun dua etmek olduğunu gördüm.'"⁽⁸⁾

---

(8) İbn Ebî'l-İzz el-Hanefî, *Şerh el-Akîdetü't-Tahaviyye*, 1/468-469.

BİR AYET İLE HADİSİ BİRLİKTE AÇIKLAMANIN ÖRNEĞİ

Cenâb-ı Allah Kitabında müminlerin, sâlih amelleri vasıtasıyla cennete gireceklerini şöyle haber vermektedir: **“İşte bu, yapmakta olduğunuza karşılık size mîras verilen cennettir.”** (Zuhruf, 72)

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* de bu hususta şu şekilde haber vermiştir: **“Sizlerden hiç kimseyi kendi ameli cennete götüremez ve cehennemden kurtaramaz!”**⁽⁹⁾

Peki, böyle olduğu takdirde bu âyetle hadîs-i şerifin arasını nasıl cem edebiliriz?

---

(9) *Sahîh-i-Müslim*, 2817.

İbn Hacer *rahimehullah*, İbn Battâl *rahimehullah*'ın bu hadisi, Yüce Allah'ın, **“İşte bu, yapmakta olduklarınıza karşılık size mîras verilen cennettir.”** (Zuhruf, 72) âyetiyle cem ederek şu şekilde açıkladığını belirtmektedir:

“Bu ayet, müminlerin, kendi amelleri vasıtasıyla cennetteki mertebeleri kazandığına bir delildir. Zira ameller eşit olmadığı için cennet katlarına yerleşmek de eşit değildir. Hadis-i şerifte ise cennete girmeye ve orada ebediyen kalmaya işaret edilmektedir.”

Sonra İbn Battâl *rahimehullah*, Yüce Allah'ın şu âyetiyle açıklamasına devam eder: **“Selâm size! Yapmış olduğunuz iyi işlere karşılık girin cennete”** (Neml, 32)

İbn Battâl *rahimehullah* mezkûr âyetin de ameller sebebiyle cennete girmeye işaret ettiğini açık şekilde ifade etmiş ve bunu şöyle açıklamıştır:

“Bu ayet genel bir anlam ifade etmekte olup, hadis ise bunu açıklamakta, ‘Amellerinizin karşılığı olarak, cennetin mertebelerine ve köşklarine girin’ anlamına gelmektedir. Doğrusu bu ayet, amellerden dolayı cennete girileceğinize kesinlikle işaret etmez.”

Ardından İbn Battâl *rahimehullah* hadisin, bu âyeti tefsir etmesinin muhtemel olduğunu ifade etmiştir. Yani, Allah’ın size olan rahmeti ve lütfu sayesinde, amellerinize karşılık olarak cennete girin. Yani Allah’ın rahmeti sayesinde cennete girmek

ve amellerimiz sayesinde cennetin mertebelerine yerleşmek mümkündür.

Bu yüzdendir ki Allah, sâlih müminlere, yaptıklarının karşılığı olarak cennete vâris olacaklarını bildirmiştir. O halde Allah'ın, kullarına vereceği mükâfat, O'nun rahmetine ve lütfuna bağlıdır.

Şöyle ki: Yüce Allah, onları yoktan var etmekle, onları rızıklandırmakla, sonra da bilmediklerini öğretmekle zaten onlara lütufta bulunmuştur.”⁽¹⁰⁾

---

(10) İbn Hacer el-Askalânî, *Fethu'l-Bârî*, 11/295.

YÜCE ALLAH'TAN AF, MAĞFİRET VE MERHAMET DİLEMEK

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bir hadis-i şerifte, inanan bir kişi her defasında “**Bizi affet, bizi bağışla, bize acı!**” (Bakara, 286) diye dua ederse, Yüce Allah’ın “*Senin dileğini yerine getirdim*”⁽¹¹⁾ karşılığını vereceğini belirtir. Peki, bu âyet-i kerime-deki üç kelime ne anlama geliyor?

Beğavî *rahimehullah* diyor ki: “Ayet-teki ‘**Bizi affet**’ niyazından maksat, günahlarımızın silinmesini, yok edilmesini ve bununla sorguya çekilmemeyi istemektir. ‘**Bizi bağışla**’ niyazı ise ayıplarımızın örtülmesini ve günahlarımızın açığa çıkmaması-

---

(11) *Sahîh-i Müslim*, 126.

nı talep etmektir. **‘Bize acı’** niyazına gelince, bu da biz ancak Sana itaat ederek sâlih ameller işler, günahları da ancak Senin merhametin sayesinde terk ederiz anlamına geliyor.”⁽¹²⁾

Kurtubî *rahimehullah* diyor ki: “Ayetteki **‘Bizi affet’** isteğinden kasıt, günahlarımızın bağışlanmasını istemektir. Günahın bağışlanması, yani suçlunun kusurunu görmezden gelmek ve bu günaha göre onu cezalandırmamak. **‘Bizi bağışla’** isteği ise kimsenin bilmemesi için günahlarımızı ört talebinde bulunmaktır. **‘Bize acı’** isteği, katından bize merhametini yağdır ve bize lütuf ihsan eyle anlamına gelmektedir.”⁽¹³⁾

---

(12) *Beğavî Tefsiri*, 1/354.

(13) *Kurtubî Tefsiri*, 3/427.

İbn Kesîr *rahimehullah* diyor ki: “Ayetteki ‘**Bizi affet**’ duasından kasıt, yalnız senin bildiğin eksik ve hatalarımızdan dolayı bizi bağışla, talebinde bulunmaktadır. ‘**Bizi bağışla**’ duası ise, bizimle kulların arasındaki günahlarımızı ört, günahlarımızı ve kusurlarımızı açığa çıkarma, demektir. ‘**Bize acı**’ duasına gelince, lütfun sayesinde gelecekte günah işlemekten bizi korusun, manasındadır.

Bu sebeple, günah işleyenin üç şeye ihtiyacı olduğu söylenmiştir: Allah’ın onun günahını bağışlaması, günahını örtmesi, onu insanlar arasında rezil etmemesi ve son olarak onu tekrar günah işlemekten korumasıdır.”⁽¹⁴⁾

---

(14) İbn Kesîr, *Büyük Kur’an Tefsiri*, 1/733.

ALLAH'TAN BAĞIŞLANMA DİLEMENİN FAZİLETİ

Allah'tan af dilemek, bir Müslümanın hayatında son derece büyük bir amel ve çok önemli bir fiildir. Mümin kul, daima Allah'tan mağfiret dilemelidir.

Böyle yapıp Allah'tan mağfiret dilemek, bu hayatta hayır ve bereket getirir, kötülük ve musibetleri defeder, insanın kusur ve noksanlıklarını giderir, itaatini artırır ve azaptan kurtulmasına da sebebiyet teşkil eder.

Nitekim Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

“Oysa sen onların içindeyken, Allah onlara azap edecek değildi. Bağışlanma dilerlerken de Allah

onlara azap edecek değildir.” (Enfal, 33)

İbn Abbas bu âyeti şöyle açıklamıştır: “Aralarında iki emniyet vardı: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’in himayesi ve istiğfar. Ardından Peygamber vefat etti, istiğfar ise devam etmektedir.”⁽¹⁵⁾

Bu âyet yukarıdaki ifadeyi teyit etmektedir: **“Bağışlanma dilerlerken de Allah onlara azap edecek değildir.”** (Enfal, 33)

Allah’tan af dilemek, azaptan emniyette olmak ve sıkıntılardan kurtulmak için bir sebeptir. Nitekim Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: **“Kim bir kötülük yapar yahut**

---

(15) *Taberî Tefsiri*, 11/150-151; *Tefsiru İbn Ebî Hâtim*, 5/1691; *Beyhakî*, 5/45-46.

kendine zulmeder, sonra da Allah'tan bağışlama dilerse, Allah'ı çok bağışlayıcı ve çok merhamet edici bulur.” (Nisa, 110)

Bir kudsî hadiste yüce Allah şöyle buyurmaktadır: *“Ey âdemoğlu! Sen Bana dua edip, affımı ümit ettikçe Ben senden her ne sâdır olursa olsun aldırım, seni affederim. Ey âdemoğlu! Senin günahın semanın bulutları kadar bile olsa, sonra Bana dönüp istiğfar etsen, günahının çok oluşuna bakmam, seni affederim. Ey âdemoğlu! Bana arz dolusu hata ile gelsen, sonunda hiçbir şirk koşmaksızın Bana kavuşursan, seni arz dolusu mağfiretimle karşılarım.”*⁽¹⁶⁾

---

(16) Sünen-i Tirmizî, 2/270; Silsiletü'l-Ehâdîsi's-Sahîha, 127.

Ayrıca bu hususta Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

“Şeytan, ‘Ya Rabbi! Senin izzetine ve yüceliğine yemin ederim ki ruhları bedenlerinde oldukları sürece, kullarını saptırmaya devam edeceğim.’ Bunun üzerine Rabbiniz de şöyle buyurdu: ‘İzzetime ve celalime yemin ederim ki onlar Benden bağışlanmayı talep ettikleri müddetçe, Ben de onları affetmeye devam edeceğim.’”⁽¹⁷⁾

Abdullah b. Büsr *radıyallahu anh*, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’den istiğfarla ilgili şu hadisi rivayet etmiştir:

---

(17) *Müsned-i İmam Ahmed b. Hanbel*, 3/41; *Sahihu’l-Câmi*, 1650.

“Amel defterinde istiğfarı çok olan birine ne mutlu!”⁽¹⁸⁾

Hadiste geçen *“Ne mutlu!”* ifadesi Kur’an’daki şu ayet-i kerimeye benzer: **“İnanan ve sâlih amel işleyenler için, mutluluk ve güzel bir dönüş yeri vardır.”** (Ra’d, 29)

Merhum Elbânî, bu hadisle ilgili olarak şu açıklamayı yapmıştır: *“‘Amel defterinde’* yani ahirette; *‘istiğfarı çok olan,’* yani istiğfarın faydalarının çokluğu sebebiyle.”

Sonra merhum Elbânî, Tayyîbi rahimehullah’ın şu sözleriyle açıklamasına devam eder: “Eğer denilirse: ‘Niçin ‘Ne mutlu çok istiğfar edene’ demedi?’ Bundan vazgeçmenin

---

(18) *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyle*, en-Nesâî, 455; *Sahih et-Terğib ve't-Terhib*, 1618.

hikmeti nedir? Cevaben şöyle deriz: Burada kinayeli bir ifade kullanılmıştır, dolayısıyla buradaki ifade, bir amelin (amel defterinde olduğu için) kesinlikle ve samimiyetle gerçekleştiğini gösterir.

Çünkü eğer istiğfar zikrinde samimi olmasaydı, bu, bir hiç uğruna dağılarak boşa çıkardı ve amel defterinde kendi aleyhine delil olacak şeylerden başka bir şey bulamazdı.”⁽¹⁹⁾

Ali b. Ebî Talib *radiyallahu anh* bu hususta şöyle söylemiştir:

“Kurtuluşu kendisiyle olduğu halde helak olana şaşırırım!” Kendisine “O (kurtuluş) nedir?” diye sorulunca

---

(19) Elbânî, *Mirâtû'l-Mesâbih Şerh Mişkâtû'l-Mesâbih*, 2379.

da, “İstiğfar” diye cevap vermiştir.⁽²⁰⁾

O halde ey Müslüman, gece gündüz Allah’tan af dile ki Allah senin geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlasın, dahası, kıyamet günü amel defterine pek çok istiğfar yazıldığını bulasın. Bilin ki Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bu ve diğer konularda bizim örneğimiz ve rol modelimizdir. Sonraki bölümde bu mesele hakkında ayrıca bahsedilecektir.

---

(20) *ed-Dinnûrî*, el-Mecâlisatu ve’l-Cevâhiru’l-İlmi, 4/49.

HZ. PEYGAMBER ﷺ'İN HAYATINDAN ÖRNEKLER

Bil ki ey Müslüman, dinimizin bütün meselelerinde Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* bizim için örnektir. Yüce Allah bu hususta şöyle buyurmaktadır:

“Andolsun, Allah’ın Rasûlünde sizin için; Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.” (Ahzab, 21)

Bütün Müslümanlar Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*’in rehberliğine uymak zorundadır. Onun hayatına dikkat ettiğinizde, çokça mağfiret dilediğini görürsünüz. Bu nedenle Ebu Hureyre *radıyallahu anh,*

“Şimdiye kadar Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*’den daha çok tevbe ve istiğfar eden bir kimse görmedim” demiştir.⁽²¹⁾

Halbuki Allah Teâlâ, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’in geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlamıştır.”

Bu konuda Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

“Allah böylece, senin geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlar...” (Feth, 2)

Buna rağmen Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* sürekli Allah’tan bağışlanma diler ve şöyle derdi:

---

(21) *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyle, en-Nesâî, 454; Sahih İbn Hibbân, 928.*

“Ey insanlar! Allah’a tevbe edin ve O’ndan af dileyin! Zira ben her gün yüz defa O’na tövbe eder ve O’ndan mağfret dilerim.”⁽²²⁾

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’in Rabbinden mağfret dilediği bazı vakitler şunlardır:

---

(22) *Müsned-i İmam Ahmed b. Hanbel*, 2/260-261; *Silsiletü’l-Ehâdisi’s-Sahîha*, 1452.

GECE UYANDIĞINDA OKUNACAK DUALAR

Ubâde b. Sâmit *radiyallahu anh*'ın rivayet ettiği istiğfara dair bir hadiste Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: *“Her kim gece uykudan uyandığı zaman şöyle derse:*

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، رَبِّ اغْفِرْ لِي.»

“Allah’tan başka hak İlah yoktur, O tektir, ortağı yoktur. Mülk O’nundur, hamd O’nundur ve O, her şeye kadirdir. Hamd, Allah’a-dır, Allah pak ve noksansızdır,

Allah'tan başka hiçbir hak ilah yoktur, Allah her şeyden büyüktür, güç ve kuvvet ancak Allah'a mahsustur. Sonra, 'Allah'ım, beni bağışla' derse ya da bir başka dua ederse, duası makbul olur. Eğer abdest alıp namaz kılsa, namazı kabul olur."⁽²³⁾

Abdullah b. Abbas *radıyallahu anh* bir hadiste şöyle anlatıyor: (O, teyzesi ve aynı zamanda Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem*'in eşi olan Meymune *radıyallahu anha*'nın yanında bir gece kalmıştı. O diyor ki:) "Ben evdeki yastığın enine, Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ile ailesi ise yastığın boyuna baş koyup yattık. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* uyudu. Gece yarısı olunca

---

(23) *Sahîh-i Buhari*, 1154.

veya ondan önce veyahut da ondan az sonra, Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* uyandı. Elleriyle gözlerindeki uykuyu silmeye başladı. Sonra Âl-i İmran sûresinin son on âyetini okudu.”⁽²⁴⁾

﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ أَيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١١﴾ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٢﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ، وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن أَنْصَارٍ ﴿١٣﴾ رَبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَءَامَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٤﴾ رَبَّنَا وَءَايِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٥﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمَلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ

(24) *Sahih-i Buhari*, 183.

أَنْتُمْ بِبَعْضِكُمْ مِّنَ الْآخَرِينَ هَاجِرُونَ وَأَخْرَجُوا مِن دِيَارِهِمْ وَأَوْدُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١١٥﴾ لَا يَغُرَّتْكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ مَتَّعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١١٦﴾ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْآبِرَارِ ﴿١١٨﴾ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِيعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِعَايَتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٢١﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٢٢﴾

“Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde selim akıl sa-

hipleri için elbette ibretler vardır. Onlar ayaktayken, otururken ve yanları üzerine yatarken Allah'ı anarlar. Göklerin ve yerin yaratılışı üzerinde düşünürler. 'Rabbimiz! Bunu boş yere yaratmadın, seni eksikliklerden uzak tutarız. Bizi ateş azabından koru!' derler. Rabbimiz! Sen kimi cehennem ateşine sokarsan, onu rezil etmişsindir. Zalimlerin hiç yardımcıları yoktur. Rabbimiz! Biz, 'Rabbimize iman edin' diye imana çağıran bir davetçi işittik, hemen iman ettik. Rabbimiz! Günahlarımızı bağışla. Kötülüklerimizi ört. Canımızı iyilerle beraber al. Rabbimiz! Peygamberlerin aracılığı ile bize va'dettiklerini ver bize. Kıyamet günü bizi rezil etme. Şüphesiz

Sen vaadinden dönmezsin.’ Rableri, onlara şu karşılığı verdi: Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden hiçbir çalışanın amelini zayi etmeyeceğim. Sizler birbirinizdensiniz. Hicret edenler, yurtlarından çıkarılanlar, yolumda eziyet görenler, savaşımlar ve öldürülenlerin de andolsun, günahlarını elbette örteceğim. Allah katından bir mükâfat olmak üzere, onları içinden ırmaklar akan cennetlere koyacağım. Mükâfatın en güzeli Allah katındadır. Kâfirlerin refah içinde diyar diyar dolaşmaları sakın seni aldatmasın. (Onların bu refahı) az bir yararlanmadır. Sonra onların barınağı cehennemdir. Ne kötü bir yataktır orası! Fakat Rablelerine karşı gelmekten sakınanlar

için, Allah katından bir konaklama yeri olarak, içinde ebedî kalacakları, içinden ırmaklar akan cennetler vardır. Allah katında olan şeyler iyiler için daha hayırlıdır. Kitap ehlerinden öyleleri var ki Allah'a, size indirilene ve kendilerine indirilene, Allah'a derinden saygı duyarak inanırlar. Allah'ın âyetlerini az bir değere satmazlar. Onlar var ya, işte onların, Rableri katında mükâfatları vardır. Şüphesiz Allah, hesabı çabuk görendir. Ey iman edenler! Sabredin. Sabır yarışında düşmanlarınızı geçin. (Cihat için) hazırlıklı ve uyanık olun ve Allah'a karşı gelmekten sakının ki kurtuluşa eresiniz.”
(Âl-i İmran, 190-200)

TUVALETEN ÇIKARKEN OKUNACAK DUALAR

Aişe radiyallahu anha şöyle anlatıyor: Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem tuvaletten çıkınca şöyle derdi:

«عُفْرَانِكَ»

“Allah’ım, beni affet!”⁽²⁵⁾

ABDEST ALDIKTAN SONRA OKUNACAK DUALAR

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem buyurmuştur:

“Her kim abdest aldıktan sonra;

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ، وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا
إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ»

---

(25) Sünen, Ebû Davud, 30; Sahih-i Ebû Davud, 22.

“Allah’ım, Seni tenzih ederim, Seni hamd ile anarım. Şahitlik ederim ki Senden başka hiçbir hak İlah yoktur. Senden mağfiret dilerim ve Sana tevbe ederim.” derse, bu bir beyaz sayfaya yazılır, sonra üzerine bir mühür nakşedilir ve kıyame-
te kadar mühür kırılmaz.”⁽²⁶⁾

RÜKÛ VE SECDEDE OKUNACAK DUA

Aişe radiyallahu anha hadis-i şerifte, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şu duayı rükû ve secdelerde çokça okuduğunu anlatır:

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا، وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ
اغْفِرْ لِي»

(26) Hâkim, el-Müstedrek, 1/564; Silsiletü'l-Ehâdîsî's-Sahîha, 2333.

“Allah’ım! (Şanına yakışmayan her sıfattan) Seni tenzih ederim. Ey Rabbimiz! Seni hamd ile anarım. Allah’ım, beni bağışla!”⁽²⁷⁾

İKİ SECDE ARASINDA OKUNACAK DUALAR

Huzeyfe *radıyallahu anh* anlatıyor: Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* iki secde arasında şu duayı okurdu:

«رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي»

“Allah’ım, beni affet! Allah’ım, beni affet!”⁽²⁸⁾

İbn Abbâs *radıyallahu anhuma* anlatıyor: Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* gece namazında, iki secde arasında şöyle derdi:

(27) *Sahîh-i Buhârî*, 4968; *Sahîh-i Müslim*, 484.

(28) *Sünen-i İbn Mâce*, 897; *İrvaü'l-Ğalil*, 335.

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي،
وَاجْبُرْنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي، وَارْفَعْنِي»

“Allah’ım, beni bağışla ve bana merhamet et. Beni doğru yola ilet ve beni ıslah eyle. Bana afiyet ve rızık ver. Ve beni yücelt!”⁽²⁹⁾

NAMAZDA SELAM VERMEDEN ÖNCE OKUNACAK DUALAR

Ebu Bekir *radiyallahu anh*’ın Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem*’e şöyle dediği rivayet edilmiştir: “Yâ Rasûlallah! Bana bir dua öğretiniz de onu namazımda okuyayım.”

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ona, “*Şöyle dua et!*” buyurdu:

(29) Sünen-i Tirmizi, 284; Sünen-i İbn Mâce, 898; Sahih-i İbn Mâce, 1/148.

«اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ»

“Allah’ım, ben kendime çok zulmettim. Günahları bağışlayacak ise yalnız sensin. Öyleyse tükenmez lütfunla beni bağışla, bana merhamet et! Çünkü affı sonsuz, merhameti nihayetsiz olan yalnız Sensin!”⁽³⁰⁾

Ali b. Ebu Talib *radiyallahu anh* şöyle demiştir:

“Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* namazda selâm vermeden önce şöyle dua ederdi:

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ،
وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَسْرَفْتُ،

(30) *Sahih-i Buhârî*, 834; *Sahih-i Müslim*, 2705.

وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي. أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ
الْمُؤَخِّرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ»

“Allah’ım! Önceden yaptıklarımı, sonradan yapacaklarımı, gizli ve açık işlediklerimi, aşırılıklarımı ve Senin benden daha iyi bildiğin hallerimi bana bağışla. Öne geçiren de geriye bırakan da Sensin. Senden başka hiçbir hak ilah yoktur.”⁽³¹⁾

Mihcen b. Edra’ *radıyallahu anh* şöyle dedi: “Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* mescide girdiğinde bir adam namazını bitirmiş, şöyle teşehhüd yapıyordu:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِأَنَّكَ الْوَاحِدُ
الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ

(31) *Sahîh-i Müslim*, 771.

لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي، إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَفُورُ الرَّحِيمُ»

“Ey Allah’ım! Kuşkusuz ki ben Senden istiyorum. Ey Allah’ım! Çünkü Sen, tek ve bir olansın. Bütün ihtiyaçları gideren, bir şeye ihtiyaç duymayan ve tek olan, doğmayan, doğurmayan, dengi ve eşi bulunmayansın. Senden günahlarımı bağışlamamı istiyorum. Çünkü Sen, çok affedici ve merhametlisin.”

Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bunun üzerine şöyle buyurdu:

“Elbette bağışlandı. Elbette bağışlandı. Elbette bağışlandı.”⁽³²⁾

---

(32) *Ebû Davud*, 1493; *Nesai*, 7619; *Müsned-i İmam Ahmed b. Hanbel*, 4/338; *Elbanî, Sahîh-i Ebu Davud*, 985.

NAMAZDA SELAM VERDİKTEN SONRA OKUNACAK DUALAR

Sebbân *radiyallahu anh*'in şöyle dediği rivayet edilmiştir:

“Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* namazı bitirdikten sonra üç defa Allah'tan mağfîret diler, sonra şu duayı okurdu:

«اللَّهُمَّ، أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ،
تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ»

“*Ey Allah'im, Selam Sensin ve selam Sendendir, Ey celâl ve ik-râm sâhibi! Sen münezzehsin, Sen yücesin.*”

Hadis-i şerifin râvilerinden Velîd *rahimehullah* demiştir ki: “‘Nasıl af dileyeyim?’ diye, Evzâi *rahimehullah*'a

sordum. O dedi ki: ‘Estağfirullah, Estağfirullah’ deyiniz.”⁽³³⁾

Başka bir hadis-i şerifte Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

“*Her namazdan sonra kim otuz üç defa Subhanallah, otuz üç defa Elhamdulillah, otuz üç defa Allahuekber der de yüze tamamlamak için ‘Lâilahe İllallahü vahdehu lâ şerika leh, lehül mülkü ve lehül hamdü ve hüve alâ külli şeyin kadîr’ derse, günahları denizin köpüğü kadar çok olsa bile affedilir.*”⁽³⁴⁾

---

(33) *Sahîh-i Müslim*, 591.

(34) *Sahîh-i Müslim*, 597.

SABAH VE AKŞAM ZİKİRLERİNDE SEYYİDU'L-İSTİĞFAR

Şeddâd b. Evs, *radıyallahu anh* Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem*'in şöyle buyurduğunu anlatıyor:

“İstiğfarların efendisi şudur:

«اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي
وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا
اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ
لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي، فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ
لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ»

*“Allah’ım! Sen benim Rabbim-
sin. Senden başka hak ilah yoktur.
Beni Sen yarattın ve ben Senin
kulunum. Ben gücüm yettiğin-
ce Seninle yaptığımız ahde sadık
kalacağım ve vaadine ulaşmaya*

çalışacağım. İşlediklerimin şerrinden Sana sığınırım. Bana verdiğin nimetleri de benim işlediğim günahları da biliyor ve kabul ediyorum. Beni affet. Çünkü günahları Senden başka bağışlayacak kimse yoktur.”

Bunun ardından Peygamber *salallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

“Kim bu duayı içeriğine gerçekten inanarak gündüz söyler ve akşam olmadan -gün içinde- ölürse cennete girer. Yine kim bu duayı içeriğine iman ederek gece yapar ve sabah olmadan ölürse cennete girer.”⁽³⁵⁾

---

(35) *Sahîh-i Buhârî*, 6306.

DUHA NAMAZINDAN SONRA OKUNACAK DUALAR

Aişe *radıyallahu anha* dedi ki: “Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem*, Duha namazını kıldıktan sonra yüz defa şöyle dua etti:

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَتُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ»

“Allah’ım, beni bağışla, tövbe mi kabul et. Şüphesiz Sen tövbele ri çokça kabul edensin, çok merhamet edensin!”⁽³⁶⁾

MECLİSTE EDİLEN DUA

İbn Ömer *radıyallahu anhuma* şöyle dedi: “Biz aynı oturuşta, Allah Rasû-

---

(36) *Müsned, Ahmed b. Hanbel, 2/21; Elbânî, Sahîh-i Edebû'l-Mufred, 619.*

lû *sallallahu aleyhi ve sellem*'e sayacak olursak, mutlaka yüz defa şöyle dediğini sayardık:

«رَبِّ اغْفِرْ لِي، وَتُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ»

*“Allah’ım! Beni bağışla ve töv-
bemi kabul eyle. Çünkü Sen töv-
beleri çok kabul eden ve çok mer-
hamet edensin.”*⁽³⁷⁾

MECLİS KEFARETİ DUASI

Ebu Berzâ el-Eslemî *radiyallahu anh* dedi ki:

“Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* meclisin sonunda kalkıp gitmek istediğinde şöyle derdi:

---

(37) Ebû Davud, 1516; Elbânî, *Silsiletü'l-Ehâdîs's-Sahîha*, 556.

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا
إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ»

“*Ey Allah’ım, Seni (şanına ya-
kışmayan her sıfattan) tenzih ede-
rim. Seni hamd ile anarım. Sen-
den başka (hak) bir ilah olmadığı-
na şahitlik ederim. Senden af di-
lerim ve Sana tövbe ediyorum.*”⁽³⁸⁾

HUTBETU’L-HÂCE DUASI

Hadiste ashâb-ı kirâm *radiyallahu anhum* şöyle haber vermiştir: “Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* bize hutbetu’l-hâceyi şu şekilde öğretti:

«إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ، نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ،
وَتَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ

---

(38) *Ebû Davud*, 4859; *Sahih et-Terğib ve’t-Terhib*, 1517.

أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يُضِلِّ
فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا
شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ...

“Şüphesiz hamd Allah’adır, O’na hamd eder, O’ndan yardım ve mağfaret dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüklerinden Allah’a sığınırız. Allah kimi doğru yola iletirse, onu kimse saptıramaz. Kimi de saptırırsa, onu kimse doğru yola iletmez. Şehadet ederim ki Allah’tan başka hak İlah yoktur. O tektir, ortağı yoktur. Yine şehadet ederim ki Muhammed, O’nun kulu ve rasûlüdür.”⁽³⁹⁾

(39) Ebû Davud, 2118; Sünen-i Tirmizî, 1131; Nesaî, Sünenü’l-Kubra, 10250; Sünen, İbn Mâce, 1892; Mişkâtü’l-Mesâbih, 3149.

BİNEĞE BİNERKEN OKUNACAK DUALAR

Ali b. Rabi'a *radıyallahu anh* anlatıyor:

“Bir defasında Ali *radıyallahu anh*'ın yanındayken ona bir binek getirdiler. Ayağını üzengiye koyup, ‘Bismillah!’ diyerek hayvanın sırtına çıktı. Hayvanın üzerine yerleştikten sonra ‘El-hamdülillah!’ dedi ve duasına şöyle devam etti:

«سُبْحَانَ الَّذِي سَحَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ
مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ»

‘Bu bineği bizim hizmetimize veren Allah, bütün noksan sıfatlardan münezzehtir. Yoksa biz bunlara güç yetiremezdik. Şüphesiz biz Ona döneceğiz.’ Sonra üç defa ‘El-

‘hamdülillah!’ üç defa ‘Allahu Ekber!’ diyerek şöyle devam etti:

«سُبْحَانَكَ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي،
فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ»

‘*Ya Rabbi, Sen her türlü noksanlıklardan münezzehsin. Ben nefsimе zulmettim. Beni bağışla. Çünkü Senden başka günahları bağışlayan yoktur.*’ buyurdu ve tebessüm etti. Bunun üzerine ‘Ey Müminlerin Emîri, siz niçin gülümsediniz?’ dediler.

Şöyle dedi: ‘Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’ın benim yaptığım gibi yaptığını gördüm. (Duayı okudu) sonra ve gülümsedi. ‘Ey Allah’ın Rasûlü neden gülümsedin?’ diye sordum. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

‘Muhakkak Allah’ın kulu; Allah’tan başkasının günahları bağışlayamayacağını bildiği halde ‘Ya Rabbi! Günahlarımı bağışla’ derse, senin Rabbin (ihtişamına yakışır şekilde) taaccüp eder.’⁽⁴⁰⁾

UYUMADAN ÖNCE OKUNACAK DUALAR

Ebu Hureyre *radiyallahu anh*’den (rivayet edildiğine göre) Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

“Biriniz yatağına girdiği zaman, (önce) yatağını gömleğinin iç ucuyla silkelesin. Çünkü o (daha

---

(40) Sünen Ebû Davud, 2602; Sünen-i Tirmizî, 3443; Ahmed, Müsned, 1/98; Muhtasar eş-Şemâil, 233.

önce o yataktan kalktığı zaman) yatak üzerinde kendi yerine nelerin yerleştiğini bilemez. Sonra şöyle desin:

«بِاسْمِكَ رَبِّ وَضَعْتُ جَنْبِي وَبِكَ أَرْفَعُهُ
 إِنَّ أَمْسَكْتَ نَفْسِي فَارْحَمَهَا وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا
 فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ»

‘Ey Rabbim! Yanımı ancak Senin isminle (döşeğe) koydum, onu ancak Senin isminle kaldırıyorum. Eğer nefsimi (öldürüp de yanında) tutarsan ona merhametle muamele et. Eğer (öldürmez de bu âleme) gönderirsen sâlih kullarını koruduğun şeylerle onu da koru.’”⁽⁴¹⁾

(41) Sahîh-i Buhârî, 6320.

Abdullah b. Ömer *radıyallahu an-huma* bir adama, yatağına yattığı zaman şöyle demesini söyledi:

« اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا
لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا إِنْ أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا وَإِنْ
أَمَتَّهَا فَاعْفِرْ لَهَا اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ»

“*Ey Allah’ım! Şüphesiz ki nefsimi Sen yarattın ve onu Sen öldüreceksin. Nefsimin hayatı ve ölümü Senin içindir. Eğer nefsimi sağ bırakırsan onu koru. Eğer onu öldürürsen onu affet. Ey Allah’ım! Gerçekten ben Senden, afiyet istiyorum!*”

Adam, İbn Ömer *radıyallahu an-huma*’ya sordu: “Sen bu duayı Ömer’den mi (yani babandan mı) işittin?” İbn Ömer *radıyallahu an-huma*

şöyle cevap verdi: “Ben bu duayı ondan daha hayırlı olan Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem*’den işittim.”⁽⁴²⁾

Ebu’l-Ezheri’l-Enmarî *radiyallahu anh* şöyle dedi: “Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* geceleyin yatağına yattığı zaman şöyle dua ederdi:

« بِسْمِ اللَّهِ وَضَعْتُ جَنْبِي اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي
ذَنْبِي، وَأَحْسِبْ شَيْطَانِي، وَفُكِّ رَهَائِي، وَاجْعَلْنِي
فِي النَّدِيِّ الْأَعْلَى »

“Allah’ın ismiyle yanımı (yatağına) koydum. Ey Allah’ım! Günahımı affet, şeytanımı benden uzaklaştır. Rehin bağlarımı çöz ve beni yüce meclislerde eyle!”⁽⁴³⁾

(42) *Sahih-i Müslim*, 2712.

(43) *Sünen-i Ebû Davud*, 5054; *Elbanî, Sahihu’l-Câmî*, 4649.

Ebû Mes'ûd radiyallahu anh anlatıyor: “Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: *“Her kim bir gecede, Bakara Suresinin sonundan iki ayeti (Amene’r-Rasûlü’yü) okursa, artık o gece ona o iki ayet kifa-yet eder.”*⁽⁴⁴⁾

﴿ ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَمَلَأَتْ بِهِ سُبُحَاتِهِمْ وَرُسُلِهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِمْ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿١٥٥﴾ لَا يَكْفُرُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِيصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۗ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا إِنَّكَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴾

(44) Sahih-i Buhârî, 5009; Sahih-i Müslim, 807.

“Peygamber, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, mü’minler de (iman ettiler). Her biri; Allah’a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler ve şöyle dediler: ‘O’nun peygamberlerinden hiçbirini (diğerinden) ayırt etmeyiz.’ Şöyle de dediler: ‘İşittik ve itaat ettik. Ey Rabbimiz! Senden bağışlama dileriz. Sonunda dönüş yalnız Sana’dır.’ Allah, bir kimseyi ancak gücünün yettiği şeyle yükümlü kılar. Onun kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararına’dır. (Şöyle diyerek dua ediniz:) ‘Ey Rabbimiz! Unutur ya da yanılırsak bizi sorumlu tutma! Ey Rabbimiz! Bize, bizden öncekilere

yüklediğin gibi ağır yük yükleme. Ey Rabbimiz! Bize gücümüzün yetmediği şeyleri yükleme! Bizi affet, bizi bağışla, bize acı! Sen bizim Mevlâmızsın. Kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et.”
(Bakara, 285-286)

KUNUT DUASI

Ali b. Ebi Talib *radıyallahu anh* anlatıyor ki:

“Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* vitir namazının sonunda şöyle derdi:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ.
وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ. وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ. لَا
أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ. أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ
نَفْسِكَ»

“Allah’ım! Ben Senin öfkenden rızana ve azabından affına sığınıyorum. Senin azabından Sana sığınıyorum. Sana (layık şekilde) hamd ü sena etmeye takatim yetmez. Sen, zatını övdüğün yüce vasıflara, üstün kemalata sahipsin.”⁽⁴⁵⁾

MEZARLIĞA GİRİNCE OKUNACAK DUALAR

Aişe radiyallahu anha’dan şöyle rivayet edilir: “Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem dedi ki: (Cebrail) aleyhisselam bana şöyle dedi:

“Rabbin sana Bâkî ehline (mezarlığına) gitmeni, onlar için mağfi-ret dilemeni emrediyor.”

---

(45) Ebû Davud, 1427; Sünen-i Tirmizî, 3882, El-banî, Sahih-i Ebu Davud, 1282.

(Aişe radiyallahu anha) ben, ‘Ey Allah’ın Rasûlü! Bir kabre gittiğimde ne söyleyeyim?’ diye sordum. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

«السَّلَامُ عَلَى أَهْلِ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُسْلِمِينَ، وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا
وَالْمُسْتَأْخِرِينَ، وَإِنَّا - إِنْ شَاءَ اللَّهُ - بِكُمْ
لَلْآحِقُونَ»

“*Selam size ey mü’min ve Müslümanların diyarında bulunanlar! Allah bizden, önden gidenlere de geriye kalanlara da rahmet etsin. Bizler de inşaallah size kavuşacağız’ de!*”⁽⁴⁶⁾

(46) Sahih-i Müslim, 974.

HZ. PEYGAMBER ﷺ'İN, VEFATINDAN ÖNCE SIK SIK OKUDUĞU DUA

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* hayatı boyunca Rabbinden af dilemiş ve nihayet ömrünün sonunda af dilemeyi ziyadesiyle çoğaltmıştır. Aişe *radiyallahu anha* şöyle diyor: “Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* vefatından önce sık sık şu duayı ederdİ:

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ

إِلَيْهِ»

‘Ey Allah’ım, Seni (şanına yakışmayan her sıfattan) *tenzih ederim. Seni hamd ile anarım. Allah’tan, beni bağışlamasını diler ve günahlarıma tövbe ederim.*⁽⁴⁷⁾

(47) *Sahih-i Müslim*, 484.

Aişe *radiyallahu anha* ‘Ey Allah’ın Rasûlü, ‘*Subhânallah ve bi hamdihî estağfirullah ve etûbu ileyh*’ sözlerini görüyorum ki pek sık söylüyorsunuz!’ dedim. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurdu ki:

“*Rabbim bana ümmetimin içinde bir alâmet göreceğimi bildirdi. Onu gördüğümde bu yana ‘Subhânallah ve bi hamdihî estağfirullah ve etûbu ileyh’ sözünü çok söylerim. Ben o alâmeti, Mekke’nin fethine işaret eden ‘Allah’ın yardımı ve fetih (Mekke fethi) geldiğinde ve insanların bölük bölük Allah’ın dinine girdiğini gördüğünde, Rabbine hamd ederek tespihte bulun ve O’ndan bağışlama dile. Çünkü O, tövbeleri çok kabul edendir.*”

(Nasr suresi) (meâlindeki Nasr) sûresi'nde gördüm.”

Böylece Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* son nefesine kadar Allah'tan mağfiret dilemeye devam etmiş, hatta Rabbi, son nefesinde bile Allah'tan mağfiret dilemeye onu muvaffak kılmıştır.

Ayşe *radıyallahu anha* dedi ki: “Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in benim evimde ve göğsümde vefat etmeden önce şöyle dediğini -dik-katle- duydum:

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ الْأَعْلَى»

“Allah'ım, beni bağışla, bana merhamet et ve beni yüce dosta (Allah'a) kavuştur!”⁽⁴⁸⁾

(48) *Sahih-i Buhârî*, 5674; *Sahih-i Müslim*, 2444.

AF DİLEMEK PEYGAMBERLERİN VE RASÛLLERİN SÛNNETİDİR

Ey Müslüman, bil ki peygamberler *aleyhumusselam* ve onların yolundan giden takva sahipleri, hem gizlide hem de aşikâr olarak Allah'tan sürekli af dilemişlerdir. Bu hususta Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

“Şüphesiz onlar (Allah'a karşı gelmekten sakınanlar) bundan önce iyilik yapan kimselerdi. Geceleri pek az uyurlardı. Seherlerde bağışlama dilerlerdi.” (Zâriyât, 16-18)

Babamız Âdem de annemiz Havva *aleyhumusselam* da Rablerinden şöyle mağfret dilediler:

“Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve

bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz.” (A'râf, 23)

Nuh *aleyhisselam* da şu şekilde istiğfar ederdi:

“Rabbim! Beni, ana-babamı, iman etmiş olarak evime girenleri, iman eden erkekleri ve iman eden kadınları bağışla. Zalimlerin de ancak helâkini arttır.” (Nuh, 28)

Peygamberlerin babası İbrahim, *aleyhisselam* hem kendisi için hem de dalalette olan babası için mağfaret dilerdi. Allah'ın düşmanı olduğu kendisine apaçık belli oluncaya kadar böyle dua etmeye devam etti. Ama onun Allah düşmanı olduğu kendisine belli olunca ondan uzaklaştı.

Sonra, İbrahim *aleyhisselam* önceki ve sonraki her mümin için şöyle

mağfiret diledi: **“Rabbimiz! Hesap görülecek günde, beni, ana-babamı ve inananları bağışla.”** (İbrahim, 41)

Mûsâ *aleyhisselam* da şöyle af dilerdi:

“Rabbim! Şüphesiz ben nefsimi zulmettim. Beni affet’ dedi. Allah da onu affetti. Şüphesiz O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.” (Kasas, 16)

Şuayb *aleyhisselam* ise kavmine şu şekilde hitap etti:

“Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra O’na tövbe edin. Şüphesiz Rabbim çok merhametlidir, çok severdir.” (Hûd, 90)

Salih *aleyhisselam* da kavmine şöyle seslendi:

“Dedi ki: Ey kavmim! Allah’a kulluk edin. Sizin O’ndan başka hiçbir ilâhınız yok. O, sizi yeryüzünden (topraktan) yarattı ve sizi oranın imarında görevli (ve buna donanımlı) kıldı. Öyle ise O’ndan bağışlanma dileyin; sonra da O’na tövbe edin. Şüphesiz Rab-bim yakındır ve dualara cevap ve-rendir.” (Hûd, 61)

Davud *aleyhisselam* da şu şekilde mağfiret dilerdi:

“Dâvûd, bizim kendisini im-tihan ettiğimizi anladı. Derken Rabbinden bağışlama diledi, eğilerek secdeye kapandı ve Al-lah’a yöneldi.” (Sâd, 24)

Süleyman *aleyhisselam* ise şöyle istiğfar etti:

“Ey Rabbim! Beni bağışla. Bana, benden sonra kimseye lâ-yık olmayacak bir mülk (hüküm-ranlık) bahşet! Şüphesiz Sen çok bahşedicisin!’ dedi.” (Sâd, 35)

Peygamberlerin ve elçilerin *aleyhi-mussellam* sonuncusu Peygamberimiz Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem’e* Rabbi şöyle buyurdu:

“Rabbine hamd ederek tes-bihte bulun ve O’ndan bağışlama dile. Çünkü O, tövbeleri çok ka-bul edendir.” (Nasr, 3)

Biz Müslümanların da Allah’a karşı gelmekten sakınmamız ve Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem* baş-ta olmakla bütün peygamberlerin *aleyhimussellam* yolunu takip etmemiz gerekmektedir:

“Şüphesiz Allah’a karşı gelmekten sakınanlar, Rablerinin kendilerine verdiği şeyleri alarak cennetlerde ve pınar başlarında bulunurlar. Şüphesiz onlar bundan önce iyilik yapan kimselerdi. Geceleri pek az uyurlardı. Seherlerde bağışlama dilerlerdi.” (Zâriyât, 15-18)

Pek çok ayette Müslümanlara bu konuda şöyle emredilmektedir:

“Allah’tan bağışlanma dileyin. Şüphesiz Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.” (Bakara, 199)

Başka bir ayette Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

“Kim bir kötülük yapar yahut kendine zulmeder, sonra da Al-

lah'tan bağışlama dilerse, Allah'ı çok bağışlayıcı ve çok merhamet edici bulur.” (Nisâ, 110)

Diğer bir ayette de O şöyle buyurmaktadır:

“Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra O'na tövbe edin. Şüphesiz Rabbim çok merhametlidir, çok severdir.” (Hûd, 90)

Başka bir ayette de şöyle buyurmaktadır:

“Bil ki Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. Hem kendinin, hem de inanmış erkek ve kadınların günahlarınının bağışlanmasını dile! Allah, gezip dolaştığınız yeri de içinde kalacağınız yeri de bilir.” (Muhammed, 19)

Kudsî bir hadiste Yüce Allah şöyle buyuruyor:

“...Ey kullarım! Siz gece gündüz hata ediyorsunuz ve Ben günahların hepsini bağışlıyorum. Benden bağışlanma isteyiniz ki sizi bağışlayayım...”⁽⁴⁹⁾

Başka bir hadiste Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmaktadır:

“Allah her gece, gecenin son üçte biri kaldığında (kendi celâline yakışır şekilde) alt semâya nuzül eder de;

‘Melik ancak Benim! Melik ancak Benim...

Var mı Bana dua eden, onun duasını kabul eyleyeyim!

---

(49) *Sahîh-i Müslim*, 2577.

Var mı Benden isteyen; ona istediğini vereyim!

Var mı Benden mağfîret dileyen, onu affedeyim!’ buyurur.

Böylece (bu hâl) tâ tanyeri ağarınca kadar devam eder.”⁽⁵⁰⁾

---

(50) *Sahîh-i Müslim*, 758.

KUR'AN VE SÜNNETTEN DUALAR

Yüce Allah, Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurmaktadır:

﴿رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾

“Rabbimiz! Bizi Sana teslim olmuş kimseler kıl. Soyumuzdan da Sana teslim olmuş bir ümmet kıl. Bize ibadet yerlerini ve ilkelelerini göster. Tövbemizi kabul et. Çünkü Sen, tövbeleri çok kabul edensin, çok merhametli olansın.” (Bakara, 128)

﴿سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾

“İşittik ve itaat ettik. Ey Rabbimiz! Senden, bağışlama dileriz. Sonunda dönüş yalnız Sanadır.”

(Bakara, 285)

﴿رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۗ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

“Ey Rabbimiz! Unutur ya da yanılırsak bizi sorumlu tutma! Ey Rabbimiz! Bize, bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme. Ey Rabbimiz! Bize gücümüzün yetmediği şeyleri yükleme! Bizi affet, bizi bağışla, bize acı! Sen bizim Mevlâmızsın. Kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et.” (Bakara, 286)

﴿رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ﴾

“(Onlar şöyle yakarılır:) **Rabbimiz! Bizi hidayete erdirdikten sonra kalplerimizi eğriltme. Bize katından bir rahmet bahşet. Şüphesiz Sen çok bahşedensin.**” (Â-i İmran, 8)

﴿رَبَّنَا إِنَّا أَمْنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ
النَّارِ﴾

“**Rabbimiz, biz iman ettik. Bizim günahlarımızı bağışla. Bizi ateş azabından koru’ diyenler...**” (Â-i İmran, 16)

﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ
أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

“Rabbimiz! Bizim günahlarımızı ve işimizdeki taşkınlıklarımızı bağışla ve (yolunda) ayaklarımızı sağlam tut. Kâfir topluma karşı bize yardım et” (Âl-i İmran, 147)

﴿رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ
النَّارِ ﴿١١١﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَيْتَهُ وَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿١١٢﴾ رَبَّنَا إِنَّنا سَمِعْنَا مُنَادِيًا
يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَءَامَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا
ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١١٣﴾
رَبَّنَا وَءَايِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ﴾

“...Rabbimiz! Bunu boş yere yaratmadın, seni eksikliklerden uzak tutarız. Bizi ateş azabından koru’ derler. ‘Rabbimiz! Sen kimi cehennem ateşine sokarsan, onu rezil etmişindir. Zalimlerin hiç

yardımcıları yoktur. Rabbimiz! Biz, ‘Rabbimize iman edin’ diye imana çağıran bir davetçi işittik, hemen iman ettik. Rabbimiz! Günahlarımızı bağışla. Kötülüklerimizi ört. Canımızı iyilerle beraber al. Rabbimiz! Peygamberlerin aracılığı ile bize va’dettiklerini ver bize. Kıyamet günü bizi rezil etme. Şüphesiz Sen, vaadinden dönmezsin.” (Al-i İmran, 191-194)

﴿رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا
لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

“Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz.” (A’raf, 23)

رَبَّنَا ﴿أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ
 *وَأَكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا
 هُدًى نَاقِلِينَ﴾

Rabbimiz! “Sen, bizim velimizsin. Artık bizi bağışla ve bize acı. Sen, bağışlayanların en hayırlısı-sın. Bizim için bu dünyada da bir iyilik yaz, ahirette de. Çünkü biz Sana varan doğru yola yöneldik.”
 (A’raf, 155-156)

رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ
 عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُن مِّنَ الْخَاسِرِينَ﴾

“Rabbim! Şüphesiz ben Senden, hakkında bilgim olmayan şeyi istemekten Sana sığınırım. Eğer beni bağışlamaz ve bana acımazsan, şüphesiz ziyana uğrayanlardan olurum.” (Hûd, 47)

﴿رَبَّنَا آئِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا
رَشَدًا﴾

“Ey Rabbimiz! Bize katından bir rahmet ver ve içinde bulunduğumuz şu durumda bize kurtuluş ve doğruluğa ulaşmayı kolaylaştır.” (Kehf, 10)

﴿رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ
عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأُدْخِلْنِي
بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ﴾

“Ey Rabbim! Beni; bana ve ana-babama verdiğin nimetlere şükretmeye ve razı olacağın sâlih ameller işlemeye sevk et ve beni rahmetinle sâlih kullarının arasına kat!” (Neml, 190)

﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ
إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾

“Rabbim! Şüphesiz ben nefsimi zulmettim. Beni affet’ dedi. Allah da onu affetti. Şüphesiz O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.” (Kasas, 16)

﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

“Ey Rabbimiz! Bizi, inkâr edenlerin zulmüne uğratma. Bizi bağışla. Ey Rabbimiz! Şüphesiz Sen mutlak güç sahibisin, hüküm ve hikmet sahibisin.” (Mümtehine, 5)

﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾

“Ey Rabbimiz! Bizi ve bizden önce iman etmiş olan kardeşleri-

mizi bağışla. Kalplerimizde, iman edenlere karşı hiçbir kin tutturma! Ey Rabbimiz! Şüphesiz Sen çok esirgeyicisin, çok merhametlisin.” (Haşr, 10)

﴿رَبَّنَا أَتَمِّمْ لَنَا نُورَنَا وَأَغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

“Ey Rabbimiz! Nûrumuzu bizim için tamamla, bizi bağışla; çünkü Senin her şeye hakkıyla gücün yeter.” (Tahrim, 8)

﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾

“Rabbim! Beni, ana-babamı, iman etmiş olarak evime girenleri, iman eden erkekleri ve iman eden kadınları bağışla.” (Nuh, 28)

SÜNNET-İ SENİYYE'DEN DUALAR

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* söyle dua ederdi:

﴿رَبِّ أَعْنِي وَلَا تُعِنِّ عَلَيَّ، وَأَنْصُرْنِي وَلَا تَنْصُرْ عَلَيَّ، وَامْكُرْ لِي وَلَا تَمْكُرْ عَلَيَّ، وَاهْدِنِي وَيَسِّرِ الْهُدَى إِلَيَّ، وَأَنْصُرْنِي عَلَى مَنْ بَغَى عَلَيَّ، رَبِّ اجْعَلْنِي لَكَ شَكَرًا، لَكَ ذِكْرًا، لَكَ رَهَابًا، لَكَ مَطْوَعًا، لَكَ مُحْتَبًا، إِلَيْكَ أَوْاهًا، مُنِيبًا، رَبِّ تَقَبَّلْ تَوْبَتِي، وَاعْسِلْ حَوْبَتِي، وَأَجِبْ دَعْوَتِي، وَثَبِّتْ حُجَّتِي، وَاهْدِ قَلْبِي، وَسَدِّدْ لِسَانِي، وَاسْأَلْ سَخِيمَةَ قَلْبِي﴾

“*Ey Rabbim!* (Sana ibadet ve şükürde ve düşmanlarına karşı) bana yardım et, benim aleyhimde (olan şeytana) yardım etme. Düşmanlarıma değil, bana yardım et. Bana değil, aleyhimde olanlara tuzak kur.

(Azabını bana değil, düşmanlarıma indir.) *Bana doğru yolu göster ve hidayetini bana kolaylaştır. Bana düşmanlık yapanlara karşı bana yardım et.*

Ey Allah'ım! Beni Sana şükreden, Seni zikreden, Senden çeken, Sana çok çok ibâdet eden, Sende huzur bulan -veya Sana dönen- biri kıl.

Ey Rabbim! Tevbemi kabul et, kusurlarımı yıka (yok et), duamı kabul et, delilimi sağlam kıl, kalbime hidâyet ver, dilimi doğrult, kalbimin haset ve kinini çıkar.”⁽⁵¹⁾

﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ﴾

(51) Sünen-i Tirmizî, 3551; Sünen-i İbn Mâce, 3830; Müsned-i İmam Ahmed, 1/277; Sahihu'l-Edebü'l-Müfred, 517.

“*Ey Rabbim! Kıyamet gününde benim günahlarımı bağışla.*”⁽⁵²⁾

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ، يَا اللَّهُ، بِأَنَّكَ الْوَاحِدُ
الْأَحَدُ الصَّمَدُ، الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ
لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، أَنْ تَعْفِرَ لِي ذُنُوبِي، إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَفُورُ الرَّحِيمُ﴾

“*Ey Allah’ım! Kuşkusuz ki ben Senden istiyorum. Ey Allah’ım! Çünkü Sen, tek ve bir olansın. Bütün ihtiyaçları gideren, bir şeye ihtiyaç duymayan ve tek olan, doğmayan, doğurmayan, dengi ve eşi bulunmayansın. Senden, günahlarımı bağışlamamı istiyorum. Çünkü Sen, çok affedici ve merhametlisin.*”

(52) *Sahih-i Müslim*, 214.

Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sel-
lem ardından şöyle buyurdu:

*“Elbette bağışlandı. Elbette ba-
ğışlandı. Elbette bağışlandı.”*⁽⁵³⁾

﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي وَجَهْلِي وَإِسْرَافِي فِي
أَمْرِي كُلِّهِ وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، اللَّهُمَّ اغْفِرْ
لِي هَزْلِي وَ جِدِّي وَ خَطَايَا وَعَمْدِي وَكُلُّ
ذَلِكَ عِنْدِي، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا
أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ أَنْتَ الْمُقَدِّمُ
وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

*“Allah’ım! Günahlarımı, bilgi-
sizlik yüzünden yaptıklarımı, had-
dimi aşarak işlediğim kusurlarımı,
benden daha iyi bildiğin bütün
suçlarımı bağışla!*

(53) Ebu Davud, 1493; en-Nesâi, 1/191; el-
Hâkim, 1/267; Müsned, Ahmed, 4/338.

Allah'ım! Ciddî ve şaka yollu yaptıklarımı, yanlışlıkla ve bilerek işlediğim günahlarımı affeyle! Bütün bu kusurların bende bulunduğunu itiraf ederim.

Allah'ım! Şimdiye kadar yaptığım, bundan sonra yapacağım, gizlediğim ve açığa vurduğum, ölçüsüz bir şekilde işlediğim ve benden daha iyi bildiğin günahlarımı affeyle! Öne geçiren de Sensin, geride bırakan da Sensin. Senin her şeye gücün yeter.”⁽⁵⁴⁾

﴿اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ، أَنْتَ نُورُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ، أَنْتَ قَيِّمُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ،
أَنْتَ مَالِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ،

(54) Sahih-i Buhârî, 6399; Sahih-i Müslim, 2719.

وَلَكَ الْحَمْدُ، أَنْتَ الْحَقُّ وَوَعْدُكَ الْحَقُّ، وَلِقَاؤُكَ
 حَقٌّ، وَقَوْلُكَ حَقٌّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ،
 وَالسَّاعَةُ حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَمُحَمَّدٌ حَقٌّ،
 اللَّهُمَّ لَكَ أَسَلَمْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَعَلَيْكَ
 تَوَكَّلْتُ، وَإِلَيْكَ أَنْبَتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ،
 وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ، فَاعْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا
 أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ
 وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ﴿

“Allah’ım, hamd Sanadır. Göklerin, yeryüzünün ve onların işinde bulunan her şeyin nuru Sensin. Hamd Sanadır. Gökleri, yeryüzünü ve onların içindeki her şeyi ayakta tutan Sensin. Hamd Sanadır. Göklerin yeryüzünün ve oralardakilerin sahibi Sensin. Hamd Sanadır.

Sen haksın, Senin vaadin haktır. Seninle buluşmak da haktır. Senin sözün de haktır. Cennet haktır, Cehennem haktır. Kıyamet günü haktır. Peygamberler ve Muhammed haktır. Allah'ım! Yalnız Sana teslim oldum, ancak Sana iman ettim, ancak Sana dayandım, yalnız Sana yöneldim, Ben (Senin düşmanlarına karşı) ancak Senin verdiği güçle mücadele ettim ve ancak Senin hükmüne başvurdum. Benim gerek evvelce gerekse sonradan işlediğim günahlarım ile gizli ve aşikâr yaptıklarımı bana bağışla. Öne geçiren de Sensin, geride bırakan da Sensin. Senden başka hak İlah yoktur. Başkası hak

İlah olamaz. Güç ve kuvvet yalnız Allah'tandır."⁽⁵⁵⁾

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَشْرِكَ بِكَ وَأَنَا
أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ﴾

"Allah'ım, bildiğim halde Sana şirk koşmaktan Sana sığınırım ve bilmediğim şeyden de Senden mağfiret dilerim."⁽⁵⁶⁾

(55) *Sahîh-i Buhârî*, 1120; *Sahîh-i Müslim*, 769.

(56) Ebû Bekir *radıyallahu anh*'ın rivayet ettiği hadiste, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Ey Ebû Bekir! Sizin içinizde şirk, karıncanın ayak sesinden daha gizlidir!" (Bunun üzerine Ebû Bekir *radıyallahu anh* dedi ki: Şirk, Allah'ın yanında başka bir ilah edinmek değil midir?) Bunun üzerine Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki şirk, karıncanın ayak sesinden daha gizlidir. Sana bir şey göstereyim mi ki onu söylediğin zaman, şirkin azını

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ،
وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا
أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَتَيْتَ عَلَى
نَفْسِكَ﴾

“Allah’ım! Gazabından rızana, cezandan affına sığınırım. Senden Sana sığınırım. Sana tüm övgüleri saysam yine de bitiremem. Sen kendini nasıl övdüysen öylesin.”⁽⁵⁷⁾

﴿اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ الثَّبَاتَ فِي الْأَمْرِ،
وَالْعَزِيمَةَ عَلَى الرُّشْدِ، وَنَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ
رَحْمَتِكَ، وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ، وَنَسْأَلُكَ شُكْرَ
نِعْمَتِكَ، وَحُسْنَ عِبَادَتِكَ، وَنَسْأَلُكَ قَلْبًا
سَلِيمًا، وَلِسَانًا صَادِقًا، وَنَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ مَا

---

ve çoğunu senden gidersin. De ki...” Sahîh-i Buhârî, el-Edebü'l-Müfred, 716.

(57) Sahîh-i Müslim, 486.

تَعْلَمُ، وَتَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا تَعْلَمُ، وَنَسْتَغْفِرُكَ
لِمَا تَعْلَمُ، إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٥٨﴾

“Ey Allah’ım! Senden, dinde sebat etmeyi ve doğru yolda istekli olmayı niyaz ediyorum. Senden, rahmetini ve mağfiretini gerektiren amelleri yapmada bana yardım etmeni istiyorum. Senin nimetine şükretmede ve Sana güzelce ibadet etmede bana yardım etmeni diliyorum. Senden, kalbimi sağlıklı ve dilimi dürüst kılmanı istiyorum. Bildiğin her bir hayrı Senden isterim ve bildiğin her bir şerden de Sana sığınırım. Bildiğin günahlarım için Senden mağfiret dilerim. Hiç şüphesiz Sen gaybı bilensin.”⁽⁵⁸⁾

(58) Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: “Ey Şeddâd bin Evs! Altın ve gümüş

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَتَرْكَ
 الْمُنْكَرَاتِ، وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ، وَأَنْ تَغْفِرَ لِي
 وَتَرْحَمَنِي، وَإِذَا أَرَدْتَ فِتْنَةً فِي قَوْمٍ فَتَوَفَّنِي غَيْرَ
 مَفْتُونٍ، وَأَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ
 وَحُبَّ عَمَلٍ يُغْفِرُنِي إِلَى حُبِّكَ﴾

“Allah’ım! İyilikler yapmayı, kötülüklerden el çekmeyi, yok-sulları sevmeyi nasip etmeni ve beni bağışlayıp bana merhamet etmeni Senden dilerim. Bir topluma bir fitne göndereceksen, beni o fitneye düşürmeksizin ve fat ettir. Bana Seni sevmeyi, Seni sevenleri sevmeyi ve Senin sevgi-

---

biriktiren kimseler gördüğün zaman şu sözlere değer veresin:...” Taberânî, el-Mu’cemü’l-Kebîr, 7/335-336; Elbânî, Silsiletü’l-Ehâdîsî’s-Sahîha, 3228.

ne yaklaştıran her ameli sevmeyi
ihسان eyle.”⁽⁵⁹⁾

﴿اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي﴾

“Allah’ım, Sen affedicisin, af-
fetmeyi seversin beni de affet.”⁽⁶⁰⁾

﴿أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ﴾

“Kendisinden başka hak ilâh ol-
mayan, dâimâ diri (el-Hayy) olan ve
her şeyin kendisiyle ayakta durdu-
ğu ve varlığını sürdürdüğü (el-Kay-

(59) Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem sözle-
rine şöyle devam etti: “Bu söylenenler haktır
ve gerçektir. Bunları kendinize ders edininiz
ve öğreniniz.” Sünen-i Tirmizî, 3235; Müsned,
Ahmed, 5/243; Mişkâtû’l-Mesâbih, 747.

(60) Sünen-i Tirmizî, 3822; Sünen-i Nesâi el-Kub-
râ, 7665; Sünen-i İbn Mâce, 3850; Müsned-i
İmam Ahmed, 6/170; Elbânî, Silsiletü’l-Ehâ-
dîsi’s-Sahîha, 3337.

yûm) Yüce Rabbimin mağfiretini (bağışlamasını) niyaz ederim.”⁽⁶¹⁾

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفِرْ لِي مَعْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ، وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ﴾

“Allah’ım! Ben nefsimе çok zulmettim. Günahları ise ancak Sen affedersin. Bana tarafından mağfiret buyur ve bana acı! Çünkü hakkıyla affeden, acıyan ancak Sensin.”⁽⁶²⁾

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ وَرَحْمَتِكَ فَإِنَّهُ لَا يَمْلِكُهَا إِلَّا أَنْتَ﴾

(61) Sünen Ebû Davud, 1519; Elbânî, Sahîh-i Ebû Davud, 1358.

(62) Sahîh-i Buhârî, 834; Sahîh-i Müslim, 2705.

“Allah’ım! Senin Lütfundan ve rahmetinden dilerim. Çünkü ona ancak Sen sahipsin.”⁽⁶³⁾

﴿اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي
طَرْفَةَ عَيْنٍ وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا
أَنْتَ﴾

“Allah’ım! Senin rahmetini umarım. Göz açıp kapatıncaya kadar bile olsa beni nefsim bırakma. Bütün işlerimi ıslah et. Senden başka hakkıyla ibadete layık hiçbir İlah yoktur.”⁽⁶⁴⁾

(63) Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, 5/36; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-Kebîr*, 10379; Elbânî, *Silsiletü'l-Ehâdisi's-Sahîha*, 1543.

(64) *Sünen-i Ebû Davud*, 5090; *Sünen-i Nesâi el-Kubrâ*, 9766; *Müsned-i Ahmed*, 2/42; *Sahîh-i Buhârî*, *el-Edebü'l-Müfred*, 701; Elbânî, *Sahîhu'l-Câmî*, 3388.

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي وَوَسِّعْ لِي فِي دَارِي
وَبَارِكْ لِي فِيمَا رَزَقْتَنِي﴾

“Allah’ım! Günahımı affet.
Evimi genişlet ve rızkımı bereketli
kıl.”⁽⁶⁵⁾

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّةً وَجِلَّةً،
وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ، وَعَلَانِيَتَهُ وَسِرَّهُ﴾

“Allah’ım! Günahlarımın hepsi-
ni; azını ve çoğunu, ilkini ve sonu-
nu, aşikârını ve gizlisini bağışla.”⁽⁶⁶⁾

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَاهْدِنِي، وَارْزُقْنِي،
وَعَافِنِي، أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ ضَيْقِ الْمَقَامِ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ﴾

(65) Tirmizî, 3500; Müsned-i Ahmed, 4/63; El-
bânî, Sahihu’l-Câmî, 1265.

(66) Müslim, 483.

“Allah’ım! Beni bağışla, beni doğru yola ilet, beni rızıklandır ve bana âfiyet ver. Kıyamet günündeki dar bir konumda olmaktan da Allah’a sığınırım.”⁽⁶⁷⁾

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي﴾

“Allah’ım! Benim günahımı bağışla.”⁽⁶⁸⁾

---

(67) Âsım b. Humeyd *radıyallahu anh* anlatıyor: Aişe *radıyallahu anha*’ya “Peygamber *salallahu aleyhi ve sellem* gece namazına nasıl bir duayla başlardı?” diye sordum. Aişe *radıyallahu anha* şöyle cevap verdi: “On defa *Allahu Ekber*, on defa *Elhamdülillah*, on defa *Sübhânallah*, on defa da *Estağfirullah* dedikten sonra şöyle dua ederdi:..” *Sünen-i Ebû Davud*, 5085; *Sünen-i İbn Mâce*, 1356; *Elbânî, Sahihu’l-Câmî*, 742.

(68) *Sahih-i Müslim*, 7162.

BAZI SAHABÎLERİN YAPTIĞI DUALAR

Tâbiînden Adî b. Ertât el-Fezârî *rahimehullah*'ın rivayet ettiğine göre, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*, ashabından bir adam övüldüğü zaman şöyle derdi:

«اللَّهُمَّ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ، وَاعْفِرْ لِي
مَا لَا يَعْلَمُونَ»

“Allah’ım, onların (övenlerin) söylediklerinden beni sorumlu tutma, bilmedikleri şeyler için beni bağışla.”⁽⁶⁹⁾

---

(69) *Sahih-i Buhârî, el-Edebü'l-Müfred, 761; el-Beyhakî, başka bir rivayette gelen şu sözleri eklemiştir: “Ve beni onların sandıklarından daha hayırlı kıl.” Şuabü'l-Îmân, 4/228.*

el-Esmaî rahimehullah anlatıyor:
Ebû Bekir *radiyallahu anh*, övüldüğü za-
man şöyle dua ederdi:

﴿اللَّهُمَّ أَنْتَ أَعْلَمُ بِي مِنْ نَفْسِي، وَأَنَا
أَعْلَمُ بِنَفْسِي مِنْهُمْ، اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي حَيْرًا مِمَّا
يَظُنُّونَ، وَاعْفِرْ لِي مَا لَا يَعْلَمُونَ، وَلَا تَوَاخِذْنِي
بِمَا يَقُولُونَ﴾

“Allah’ım, Sen beni benden daha
iyi bilirsin, ben de kendimi onlardan
(beni övenlerden) daha iyi bilirim.
Allah’ım, beni onların zannettikle-
rinden daha hayırlı eyle, bilmedikleri
için beni bağışla ve onların söyledik-
lerinden beni sorumlu tutma.”⁽⁷⁰⁾

Kur’ân-ı Kerîm ve fıkıh konula-
rındaki bilgisiyle tanınan sahabî
Abdurrahman b. Ebzâ *radiyallahu anh*

(70) İbnü'l-Esîr, *Üsdü'l-Ğabe*, 3/321.

anlatıyor: “Sabah namazını Ömer b. Hattâb *radiyallahu anh*'in arkasında kıldım ve onun rükûdan önce, kıraatten sonra şöyle dediğini duydum:

﴿اللَّهُمَّ إِيَّاكَ تَعْبُدُ، وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ،
وَإِلَيْكَ نَسْعَى وَنَخْفِدُ، تَرْجُو رَحْمَتَكَ، وَنَخْشَى
عَذَابَكَ، إِنَّ عَذَابَكَ بِالْكَافِرِينَ مُلْحَقٌ، اللَّهُمَّ
إِنَّا نَسْتَعِينُكَ، وَنَسْتَغْفِرُكَ، وَتُثْنِي عَلَيْكَ الْحَيَّرَ،
وَلَا نَكْفُرُكَ، وَتُؤْمِنُ بِكَ، وَنَخْضَعُ لَكَ، وَنَخْلَعُ
مَنْ يَكْفُرُكَ﴾

“Allah’ım! Yalnız Sana kulluk eder, Sana namaz kılar ve secde ederiz. Senin rızan için çalışıp çabalarız, rahmetini umar, azabından korkarız. Senin azabın kâfirlere ulaşıcıdır. Allah’ım! Senden yardım ister, Sana tevbe ederiz. Sana hayırla hamd ederiz, nankörlük etmeyiz.

Sana iman eder, boyun eğeriz. Seni inkâr edenden uzaklaşırız.”⁽⁷¹⁾

Yine Ömer b. Hattâb *radiyallahu anh*'in, namazdan ayrılınca şöyle dua ettiği rivayet edilmiştir:

﴿اللَّهُمَّ اسْتَغْفِرْكَ لِدَنْبِي، وَأَسْتَهِدِيكَ
لِمَرَاثِدِ أَمْرِي، وَأَتُوبُ إِلَيْكَ فُتُبَ عَلَيَّ، إِنَّكَ
أَنْتَ رَبِّي﴾

“Allah’ım, günahım için Senden mağfîret diler, işlerimi yoluna koyma için Senden hidayet dilerim. Sana tövbe ederim, tövbemi kabul buyur. Şüphesiz Sen benim Rabbimsin.”⁽⁷²⁾

(71) Beyhakî, *Sünen el-Kübra*, 2/210; Elbânî, *İrvaü'l-Galil*, 2/170.

(72) İbn Ebî Şeybe, *el-Musannef*, 6/65.

Tâbiînin büyüklerinden olan Re-
b'î b. Harrâş *rahimehullah*, Ali b. Ebû
Tâlib *radıyallahu anh'*ın şöyle dua etti-
ğini anlatıyor:

﴿اللَّهُمَّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اللَّهُمَّ لَا أَعْبُدُ إِلَّا
إِيَّاكَ، اللَّهُمَّ لَا أُشْرِكُ بِكَ شَيْئًا، اللَّهُمَّ إِنِّي قَدْ
ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاعْفِرْ لِي ذُنُوبِي، إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ
الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ﴾

“Allah’ım! Senden başka hak
ilah yoktur. Allah’ım! Ben Senden
başkasına ibadet etmem. Allah’ım!
Ben Sana hiçbir şeyi ortak koş-
mam, Allah’ım! Ben kendime zul-
mettim, günahımı bağışla. Çünkü
günahları Senden başka kimse ba-
ğışlayamaz.”⁽⁷³⁾

(73) İbn Ebî Şeybe, *el-Musannef*, 6/67.

Hüseyin b. Yezid es-Sa'lebî *rahimullah*, Abdullah b. Mes'ûd *radıyallahu anh'*in her namazın peşinden şöyle dua ettiğini anlatıyor:

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ، وَعَزَائِمِ مَغْفِرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ الْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ، وَالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْفَوْزَ بِالْجَنَّةِ وَالْجُورَارَ مِنَ النَّارِ، اللَّهُمَّ لَا تَدْعُ لَنَا ذَنْبًا إِلَّا غَفَرْتَهُ، وَلَا هَمًّا إِلَّا فَرَجْتَهُ، وَلَا حَاجَةً إِلَّا قَضَيْتَهَا﴾

“Allah’ım! Rahmetine vesile olacak amelleri, mağfiretini celbedecek sebepleri Senden diliyorum. Her türlü iyilikten mükâfat, her çeşit günâhtan selâmet diliyorum. Allah’ım! Senden, cenneti kazanmayı ve cehennemden kurtulmayı dilerim. Allah’ım! Affetmediğin hiçbir günâhımı, gidermedi-

ğın hiçbir sıkıntımı bırakma! Her türlü ihtiyacımı yerine getir!”⁽⁷⁴⁾

Şakîk *rahimehullah*, Abdullah b. Mes’ûd *radiyallahu anh*’ın şu duaları çokça söylediğini anlatıyor:

﴿رَبَّنَا أَصْلِحْ بَيْنَنَا، وَاهْدِنَا سَبِيلَ الْإِسْلَامِ،
وَنَجِّنَا مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ، وَاصْرِفْ عَنَّا
الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ، وَبَارِكْ لَنَا
فِي أَسْمَاعِنَا وَأَبْصَارِنَا وَقُلُوبِنَا وَأَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا،
وَتُبَّ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ، وَاجْعَلْنَا
شَاكِرِينَ لِنِعْمَتِكَ، مُثْنِينَ بِهَا، قَائِلِينَ بِهَا، وَأَتَمِّمَهَا
عَلَيْنَا﴾

“Rabbimiz, aramızı uzlaştır, bizi selamet yollarına ilet, bizi karanlıklardan aydınlığa çıkar, açık ve gizli fahiş amelden bizi koru. Kulağımıza,

(74) İbn Ebî Şeybe, *el-Musannef*, 6/68.

gözümüze, kalplerimize, eşlerimize ve nesillerimize bereket ver. Tövbe-mizi kabul eyle, çünkü Sen, tövbeleri çok kabul edensin, çok merhametli olansın. Nimetine şükretmemizi, onu övmemizi, onun hakkında bahsetmemizi ihsan eyle ve nimetini bizim için tamamla.”⁽⁷⁵⁾

Ebû Ubeyde *rahimehullah* anlatıyor ki: Abdullah b. Mes'ûd *radiyallahu anh* dua etmeye özen gösterdiği zaman şöyle dua ederdi:

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ
الَّذِي أَفْضَلْتَ عَلَيَّ، وَبَلَائِكَ الْحَسَنِ
الَّذِي ابْتَلَيْتَنِي، وَتَعْمَائِكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ
أَنْ تُدْخِلَنِي الْجَنَّةَ، اللَّهُمَّ أَدْخِلْنِي الْجَنَّةَ
بِرَحْمَتِكَ، وَمَعْفِرَتِكَ، وَفَضْلِكَ﴾

(75) *Sahih-i Buhârî, el-Edebü'l-Müfred, 630.*

“Allah’ım! Beni üstün kıldığın lüt-fundan dilerim. Senden beni sınava çektiğinde güzel dayanıklılık isterim. Senden, bana verdiğin nimetleri-ni ve beni Cennete koymayı niyaz ederim. Allah’ım! Beni rahmetinle, mağfiretinle ve lütfunla cennetine koy.”⁽⁷⁶⁾

Enes b. Mâlik *radıyallahu anh’a*, “Kardeşlerin Basra’dan, onlara dua etmen için gelmiş” denildi.

Bunun üzerine Enes *radıyallahu anh* şöyle dua etti:

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا، وَآتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

(76) İbn Ebî Şeybe, *el-Musannef*, 6/68.

“Allah’ım! Bizi bağışla ve bize merhamet eyle. Bize dünyada da ahirette de iyilik ver ve bizi cehennem azabından koru.”⁽⁷⁷⁾

Basra’dan gelen misafirler daha fazla dua etmesini istediler. Enes *radı-yallahu anh* şöyle söyledi:

“Eğer size bu istediğim verildiyse, dünya ve ahiret (nimetlerinin) en hayırlısı verilmiştir.”

---

(77) Buhârî, *el-Edebü’l-Müfred*, 633.

İNANAN ERKEK VE KADINLAR İÇİN AF DİLEMEK

Ey muhterem Müslüman kardeşim, sadece kendin için mağfîret dilemekle yetinme.

Bilakis Müslüman erkek ve kadınlara, mümin erkek ve kadınlara, içlerinden dirilere ve ölülere istiğfarı artır.

Müslüman kardeşlerinizin duasına ihtiyacınız olduğu gibi, Müslüman kardeşlerinizin de sizin dualarınıza ihtiyacı vardır. Bu hususta Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

“Kim mümin erkekler ve mümin kadınlar için Allah’tan mağfîret dilerse, Allah her mümin erkek

ve mümin kadın için, yaptığı dua-ya göre ona bir sevap yazar.”⁽⁷⁸⁾

Öyleyse böyle bir duadan alacağın mükâfatın ne kadar büyük ve hesaplanamaz olduğunu şimdi bir düşün.

Müslüman, her defa, duasında, “Allah’ım, müslüman erkekleri ve kadınları, mümin erkekleri ve kadınları, onlardan hayatta kalanları ve vefat edenleri bağışla.” dediği zaman, şimdiye kadar dünyaya gelip giden ve hayatta olan her mümin için bir sevap almış olur. O yalnız Yüce Allah’ın sayısından haberdar olduğu hasenattandır.

---

(78) *Mecmau’z-Zevâid*, 10/2101; *Elbânî, Sahihu’l-Câmî*, 5906.

İbn Cüreyc *rahimehullah* anlatıyor: Atâ *rahimehullah*'a dedim ki: “Mümin erkek ve kadınlar için mağfiret dileyim mi?” Atâ *rahimehullah* şöyle cevap verdi: “Evet, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* böyle emretti. Bu, insanların yapması gereken bir duadır.

Bu hususta Yüce Allah, Peygamberine şöyle buyurmuştur: **‘Hem kendinin hem de inanmış erkek ve kadınların günahlarının bağışlanmasını dile!’** (Muhammed 19)”

(İbn Cüreyc *rahimehullah*) Dedim ki: “Sen her zaman beş vakit farz namazda bu duayı yapıyor musun?” Atâ *rahimehullah* “Hayır” dedi. (İbn Cüreyc *rahimehullah*) Dedim ki: “Peki duaya önce kendinizden mi, yoksa müminlerden mi başlarsınız?”

Atâ *rahimehullah* şöyle cevap verdi: “Aksine önce duaya kendimden başlarım. Zira bu hususta Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

‘Hem kendinin hem de inanmış erkek ve kadınların günahlarının bağışlanmasını dile!’”

Abdullah b. Mübarek *rahimehullah*’tan rivayet edilir ki:

“O, Kur’an-ı Kerim’i hatmettikten sonra mümin erkek ve kadınlar için çokça dua ederdi.”⁽⁷⁹⁾

Şeyhülislam İbn Teymiyye *rahimehullah* şöyle dedi:

“Tercihe şayan asırlarda Müslümanlar arasında meşhur olan, onların; namaz, oruç, kıraat, zikir vb.

---

(79) Hüseyin el-Beyhakî, *Şuabü’l-Îmân*, 2/411.

meşru kılınan farz ve nafile ibadet türleriyle Allah'a ibadet etmeleri idi. Onlar cenaze namazında, kabir ziyaretinde ve bunun dışında mümin erkek ve kadınlara, onların dirilerine ve ölmüşlerine Allah'ın emrettiği şekilde dua ederlerdi.

Bir grup seleften şöyle rivayet olmuştur: Her (Kur'an) hatim sonunda bir icabet edilen dua vardır. Her kim Kur'an hatminden sonra önce kendisi, ardından anne-babası, hocaları ve diğer mümin erkek ve kadınlar için dua ederse, bu dua meşru kılınan dualardandır. Aynı şekilde gece namazında ve diğer icabet olunan yerlerde Müslümanlara yaptığı dualar da meşru kılınmıştır.”⁽⁸⁰⁾

---

(80) *Mecmûu Fetâvâ*, 24/322.

Sonra Müslümanın Müslüman kardeşine veya kardeşlerine arkasından yaptığı dua da kabul buyrulan dualardan sayılır.

Bilakis Yüce Allah dua edenin başı üzerinde bir melek görevlendirmiştir. Din kardeşi için hayır dua yaptıkça, görevli bu melek şöyle der:

“Âmin! Senin için de aynısı var.”

Ebû'd-Derdâ *radıyallahu anh*'dan rivayet edildiğine göre Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

“Bir Müslümanın, yanında bulunmayan din kardeşine yapacağı dua kabul olunur. Bir kimse din kardeşine hayır dua ettikçe, yanında bulunan görevli bir melek ona, ‘Duan kabul olsun, aynı

şeyler sana da verilsin' diye dua eder."⁽⁸¹⁾

Yukarıda sayılan delillerin tümü, Müslümanlar için mağfiret, rahmet ve benzeri duaların öneminin açık bir göstergesidir. O kıymetli mükâfatlara ve büyük faziletlere kavuşmak için, her Müslümanın, kardeşlerine çokça dua etmesi elzendir.

Bu konuda teselli verecek güzel şeylerden biri de Ebû Nuaym'ın *Hilyetü'l-Evliyâ* eserinde, Ahmed b. ed-Dahhâki'l-Haşşab'dan rivayet ettiği sözlerdir. Ebû Nuaym *rahimehullah* şöyle anlatıyor:

“Ben en-Nâîm Şüreyh b. Yunus'un gördüğünü gördüm, dedim

---

(81) *Sahîh-i Müslim*, 2732.

ki: ‘Rabbın sana ne yaptı ya Ebâ’l-Hârîs?’ dedi. O da şöyle cevap verdi: ‘Rabbim beni affetti ve sarayımı Muhammed b. Beşir b. Atâ el-Kindî’nin sarayının yanına yaptı.’

Dedim ki: ‘Ya Ebâ’l-Hârîs, sen bizim için Muhammed b. Beşir’den daha büyüksün.’ Dedi ki: ‘Öyle deme, çünkü Yüce Allah, Muhammed b. Beşir’e her mümin erkek ve kadının amellerinden bir pay kılmıştır. Çünkü o, dua ettiğinde şöyle derdi:

‘Allah’ım, müslüman erkekleri ve kadınları, mümin erkekleri ve kadınları, onlardan hayatta kalanları ve vefat edenleri bağışla.’”⁽⁸²⁾

---

(82) Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, 10/113.

“Kerim olan Allah’tan; bizi, an-ne-babamızı ve Müslüman erkekleri ve kadınları, mümin erkekleri ve kadınları, onlardan hayatta kalanları ve vefat edenleri bağışlamasını niyaz ederiz.”⁽⁸³⁾

---

(83) Abdurrezak el-Abbâd, *Dua ve Zikir Fıkhı*, 2/228-232.

SÂLİH AMELLERİNİZE GÜVENMEYİN!

Bil ki Müslüman kardeşim, yaptığın sâlih amellerin seni Cennete sokmaz, ancak bu ameller Cennete girmene sebep olur. Hiçbirimiz, Allah'ın rahmeti olmadıkça, amellerinin karşılığında cennete giremez ve cehennemden kurtulamaz. O halde her mümin, kendi ameline güvenmemeli, aksine Allah'ın rahmetini ve lütfunu ümit etmelidir.

Ebû Hureyre *radiyallahu anh* anlatıyor: “Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in şöyle söylediğini duydum:

“*Benî İsrail'de birbirine zıt maksad güden iki kişi vardı: Biri günahkârdı, diğeri ise ibadette*

gayret gösteriyordu. Âbid olan, her defasında, diğerine günah işlerken rastlardı da ‘Vazgeç!’ derdi. Bir gün, yine onu günah üzerinde yakaladı. Yine, ‘Vazgeç!’ dedi. Öbürü, ‘Beni Allah’la başbaşa bırak. Sen benim başıma müfettiş misin?’ dedi. Öbürü, ‘Vallahi ‘Allah seni mağfiret etmez.’ Veya ‘Allah seni cennetine koymaz!’ dedi. Bunun üzerine Allah ikisinin de ruhlarını kabzetti. Bunlar Rabbi’l-alemînin huzurunda bir araya geldiler. Yüce Allah, ibadette gayret edene, ‘Benim hakkımda bir bilgin var mıydı? Yoksa sen Benim elimdekine kadir miydin?’ dedi. Günahkâra, ‘Git, rahmetimle cennete gir!’ buyurdu. Diğerine de ‘Git, ateşe gir.’ diye emretti.”

Ebu Hureyre *radıyallahu anh* şöyle dedi: “Nefsim elinde olan Allah’a yemin olsun ki (adam Allah’ın gazabına dokunan münasebetsiz) bir kelime konuştu, bu kelime dünyasını da ahiretini de heba etti.”⁽⁸⁴⁾

---

(84) *Sünen Ebû Davud*, 4901; *Elbânî, Sahihu’l-Câmî*, 4455.

SONUÇ

Sevgili okuyucu, bil ki sahih bir hadiste şöyle buyrulmuştur:

“Allah Kendisinden istemeyene (Kendisine yakışır bir şekilde) gazap eder.”⁽⁸⁵⁾

Bu nedenle gece gündüz Allah’a dua etmeliyiz ki bizi bağışlasın, bize merhamet etsin ve rahmetiyle bizi Firdevs cennetine koysun.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ümmetini şu sözlerle müjdelemiştir:

“Muhakkak ki sizin Rabbiniz hâyâ ve kerem sahibidir. Kulları ellerini kaldırıp Kendisinden bir şey

---

(85) *Sünen-i Tirmizî*, 3373; *Silsiletü'l-Ehâdîsi's-Sahîha*, 2654.

istedikleri zaman onları boş çevirmekten hâyâ eder."⁽⁸⁶⁾

Biz Müslümanlar, Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in bize emrettiği gibi Allah'a dua etmeliyiz. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

“Allah’a, duayı, size icabet edeceğinden emin olarak yapın. Şunu bilin ki Allahu Teâlâ gafletle oyalandan kalbin duasını kabul etmez."⁽⁸⁷⁾

Başka bir hadiste Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: *“Sizden biriniz dua ederken, ‘Allah’ım! Dilersen beni bağışla,*

---

(86) *Sünen-i Ebû Davud*, 1488; *Elbânî, Sahihu'l-Câmî*, 2070.

(87) *Sünen-i Tirmizî*, 3479; *Elbânî, Silsiletü'l-Ehâdîsi's-Sahîha*, 594.

*dilersen bana merhamet et' de-
mesin. Dilediğini kesin bir dille
istesin. Çünkü Allah'ı zorlayan
hiçbir kuvvet yoktur.”⁽⁸⁸⁾*

Güzel isimleri ve yüce sıfatları ile Aziz ve Celil olan Allah'tan, bu amelimizi bereketli kılmasını dileriz.

Bu amelimizi sadece O'nun rızasını kazanmak ve O'na yakınlaşmak için yapılan ihlaslı amellerden kılmasını isteriz.

Hem de bu kitabı, Kıyamet gününe kadar mükâfatı devam eden faydalı bir ilim için vesile etsin.

Ayrıca her kim bu kitabı okur, onunla amel eder ve onu yaymaya çalışırsa, bunun kendisi için faydalı

---

(88) *Sahîh-i Buhârî*, 6388; *Sahîh-i Müslim*, 2678.

olmasını niyaz ederiz. O bunu yapabilir ve buna gücü yeter. Peygamberimiz Muhammed'e, ailesine ve tüm ashabına salat ve selam olsun!

Baskı-Cilt: Step Ajans Matbaacılık, İnönü Cad.
No: 78 Bağcılar / İstanbul Tel: (0212) 446 88 46

İÇİNDEKİLER

Hedefimiz	11
Bir Ayet İle Hadîsi Birlikte	
Açıklamanın Örneği	15
Yüce Allah'tan Af, Mağfiret	
Ve Merhamet Dilemek	19
Allah'tan Bağışlanma Dilemenin	
Fazileti	22
Hz. Peygamber ﷺ'in Hayatından	
Örnekler	29
Gece Uyandığında Okunacak	
Dualar	32
Kur'an Ve Sünnetten Dualar	77
Sünnet-i Seniyye'den Dualar.....	86
Bazı Sahabîlerin Yaptığı Dualar	102
İnanan Erkek Ve Kadınlar	
İçin Af Dilemek	112
Sâlih Amellerinize Güvenmeyin!.....	121
Sonuç.....	124